

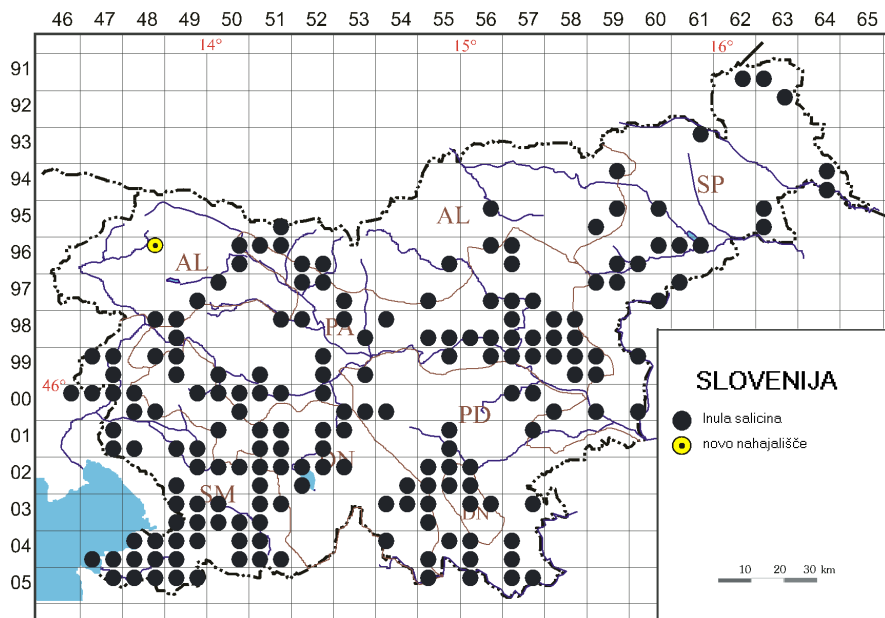
Inula salicina L.

Subspontano uspevanje v Julijskih Alpah

Subspontaneous thriving in the Julian Alps

9648/2 (UTM 33T VM03) Slovenija: Primorska, Julijske Alpe, Spodnja Trenta, jugozahodno pod Logom v bližini lesene brvi čez Sočo pri Rogarjevem hlevu, 600 m n. m., kamnita brežina, travnik in steblikovje. Leg. K. Završnik, 7. 7. 2016, det. K. Završnik, A. Trnkoczy & I. Dakskobler, 21. 6. 2017, herbarij LJS in fotografije avtorjev.

Inula salicina je evroazijska vrsta, značilnica vlažnih travišč iz zveze *Molinion* (AESCHIMANN et al. 2004: 456), ki v Sloveniji uspeva na grmovnatih pobočjih, suhih prisojnih mestih, gozdnih obronkih, posekah, vlažnih travnikih in nabrežjih od nižine do montanskega pasu (T. WRABER 2007: 651). Večina njenih nahajališč je na mešani, karbonatno-silikatni ali flišni geološki podlagi, na nekoliko vlažnih ali vsaj spremenljivo vlažnih evtričnih rjavih tleh, le redko raste tudi na rendzinah. Njeno pojavljanje v tipični alpski dolini, s prevladujočim karbonatnim prodom, gruščem in predvsem ledeniškim gradivom (til) in plitvo rendzino je dokaj nenavadno. Tudi sicer do zdaj objavljene arealne karte (JOGAN et al. 2001: 205, POLDINI 2002: 265), prav tako še neobjavljeno naše in popisno gradivo B. Anderleta (Flora Gorenjske, in litt.) ne izkazujejo nahajališč v Julijskih Alpah, kvečjemu so ta v njihovem prigorju (slika 1). Rastišča v Spodnji Trenti: kamnita brežina, porasla z ruderalnim steblikovjem (popis 1 v preglednici 1), suho travišče na brežini, ki se z roba zarašča z malim jesenom in črnim gabrom (popis 2 v preglednici 1) in mejica s smreko, niso najbolj značilna za to vrsto in kažejo na subspontano uspevanje. Znano nam je, da so bližnji most (brv) čez Sočo obnavljali leta 2004. Zemljo za nasutje ob mostu in vikendu na drugem bregu Soče so pripeljali z deponij, ki so nastale ob gradnji avtoceste skozi Vipavsko dolino. Med popisanimi vrstami na preučeni rastiščih vrbovolistnega omana sta še dve, ki sta v Trenti precej redki in je morda (ne pa nujno) njuna prisotnost tudi povezana z opisanim prispelim gradivom iz Vipavske doline: *Filipendula vulgaris* in *Carex tomentosa*. Vrbovolistni oman, čeprav je v Trento očitno prišel šele pred poldrugim desetletjem, je za zdaj na brežini na levem bregu Soče pod Logom zelo vitalen. Njegovi primerki so veliki, pogosto večcvetni in na pogled celo nekoliko spominjajo na vrsto *Inula spiraeifolia*, a natančna primerjava s pomočjo opisov v literaturi in s herbarijskimi primerki obeh podobnih vrst s Krasa, iz Istre in doline Branice nedvomno potrjujejo, da je človek v Trento nehoti naselil prav vrsto *Inula salicina*.

Slika 1: Razširjenost vrste *Inula salicina* v Sloveniji po podatkih v bazi FloVegSi (SELIŠKAR et al. 2003)

Figure 1: Distribution of *Inula salicina* in Slovenia, according the data in the database FloVegSi (SELIŠKAR et al. 2003)

Sliki 2–3: Vrsta *Inula salicina* v Trenti. Foto A. Trnkoczy
Figures 2–3: *Inula salicina* in Trenta. Photo A. Trnkoczy

ZAHVALA

Zahvaljujemo se dr. Branku Vrešu, skrbniku podatkovne baze FloVegSi in Branetu Anderletu, da smo lahko pri izdelavi arealne karte uporabili vse podatke iz te baze in tudi za pomoč pri določitvi obravnavane vrste.

LITERATURA

- AESCHIMANN, D., K. LAUBER, D. M. MOSER & J.-P. THEURILLAT, 2004: Flora alpina. Bd. 2: Gentianaceae–Orchidaceae. Bern, Stuttgart, Wien. 1188 pp.
- JOGAN, N. (ed.), T. BAČIČ, B. FRAJMAN, I. LESKOVAR, D. NAGLIČ, A. PODOBNIK, B. ROZMAN, S. STRGULC KRAJŠEK & B. TRČAK, 2001: Gradivo za Atlas flore Slovenije. Center za kartografijo flore in faune, Miklavž na Dravskem polju, 443 pp.
- POLDINI, L. (s sodelovanjem G. Oriolo & M. Vidali), 2002: Nuovo Atlante corologico delle piante vascolari nel Friuli Venezia Giulia. Regione Autonoma Friuli Venezia Giulia, Azienda Parchi e Foreste Regionali & Università degli Studi di Trieste, Dipartimento di Biologia, Udine. 529 pp.
- SELIŠKAR, T., B. VREŠ & A. SELIŠKAR, 2003: FloVegSi 2.0. Računalniški program za urejanje in analizo bioloških podatkov. Biološki inštitut ZRC SAZU, Ljubljana.
- WRABER, T., 2007: Asteraceae–nebinovke: In: A. Martinčič (ed.): Mala flora Slovenije. Ključ za določanje praprotnic in semenk. Tehniška založba Slovenije, četrta, dopolnjena in spremenjena izdaja, Ljubljana. pp. 633–687.

Preglednica 1: Združbe z vrsto *Inula salicina* v Trenti (Julijske Alpe, 9648/2)**Table 1:** Communities with *Inula salicina* in Trenta (Julian Alps, 9648/2)

Zaporedna številka popisa (Number of relevé)		1	2	
Delovna številka popisa (Database number of relevé)		267317	267312	
Nadmorska višina v m (Elevation in m)		600	600	
Lega (Aspect)		W	W	
Nagib v stopinjah (Slope in degrees)		25	20	
Matična podlaga (Parent material)		Gr	Pr.	
Tla (Soil)		Re	Re	
Kamnitost v % (Stoniness in %)		20	5	
Zastiranje zeliščne plasti v % (Cover of herb layer in %):	E1	80	95	
Število vrst (Number of species)		5	39	
Velikost popisne ploskve (Relevé area)	m ²	10	10	
Datum popisa (Date of taking relevé)		21.6.2017	21.6.2017	
Koordinate (Coordinate) GK Y (D-48)	m	403995	403983	
Koordinate (Coordinate) GK X (D-48)	m	5137748	5137743	
Molinion				Pr.
<i>Inula salicina</i>	E1	4	3	2
<i>Carex tomentosa</i>	E1	.	1	1
Galio-Urticetea				
<i>Agropyron repens</i>	E1	2	.	1
<i>Artemisia vulgaris</i>	E1	2	.	1
<i>Aegopodium podagraria</i>	E1	.	1	1
Thlaspietea rotundifolii, Erico-Pinetea				
<i>Peucedanum verticillare</i>	E1	2	+	2
<i>Petasites paradoxus</i>	E1	1	2	2
<i>Carex ornithopoda</i>	E1	.	+	1
Festuco-Brometea				
<i>Brachypodium rupestre</i>	E1	.	2	1
<i>Bromopsis erecta</i>	E1	.	1	1
<i>Cirsium pannonicum</i>	E1	.	1	1
<i>Gymnadenia conopsea</i>	E1	.	1	1
<i>Salvia pratensis</i>	E1	.	1	1
<i>Anthyllis vulneraria</i>	E1	.	+	1
<i>Buphthalmum salicifolium</i>	E1	.	+	1
<i>Carlina acaulis</i>	E1	.	+	1

Zaporedna številka popisa (Number of relevé)		1	2	Pr.
<i>Filipendula vulgaris</i>	E1	.	+	1
<i>Medicago falcata</i>	E1	.	+	1
<i>Pimpinella saxifraga</i>	E1	.	+	1
<i>Plantago media</i>	E1	.	+	1
<i>Sanguisorba muricata</i>	E1	.	+	1
<i>Scabiosa triandra</i>	E1	.	+	1
<i>Silene vulgaris</i> subsp. <i>vulgaris</i>	E1	.	+	1
Molinio-Arrhenatheretea				
<i>Leontodon hispidus</i>	E1	.	1	1
<i>Lotus corniculatus</i>	E1	.	1	1
<i>Centaurea jacea</i>	E1	.	+	1
<i>Dactylis glomerata</i>	E1	.	+	1
<i>Galium mollugo</i>	E1	.	+	1
<i>Leucanthemum ircutianum</i>	E1	.	+	1
<i>Medicago lupulina</i>	E1	.	+	1
<i>Trifolium pratense</i>	E1	.	+	1
<i>Vicia cracca</i>	E1	.	+	1
Trifolio-Geranietea				
<i>Verbascum austriacum</i>	E1	.	r	1
<i>Viola hirta</i>	E1	.	+	1
Calluno-Ulicetea				
<i>Potentilla erecta</i>	E1	.	+	1
Quercetalia pubescentis				
<i>Carex flacca</i>	E1	.	+	1
<i>Fraxinus ornus</i>	E1	.	+	1
<i>Ostrya carpinifolia</i>	E2a	.	+	1
Quercu-Fagetea				
<i>Acer pseudoplatanus</i>	E1	.	+	1
<i>Carex digitata</i>	E1	.	+	1
<i>Cruciata glabra</i>	E1	.	+	1

Legenda - Legend Pr Prod - Alluvium Gr Grušč - Gravel Re Rendzina- Rendzina

KLEMEN ZAVRŠNIK, AMADEJ TRNKOCZY & IGOR DAKSKOBLER